

Inici

L'edició de llibres a Espanya augmenta lentament

nuvibo

dc., 09/01/2019 - 08:53

Panorámica de la edición española de libros [en línia]: *análisis sectorial del libro*. 2017. [Madrid]: Ministerio de Cultura y Deporte, 2018. 149 p. [Consulta: 29/12/2018].

La *Panorámica de la edición española de libros*, que es realitza des de l'any 1988, proporciona una gran quantitat de dades estadístiques que faciliten l'anàlisi de la situació actual i l'evolució recent de l'edició de llibres a Espanya.

Com en edicions anteriors,^[1] la publicació s'estructura en cinc grans capítols: després d'un capítol introductor en el qual es presenten l'àmbit d'estudi i la metodologia d'anàlisi, el primer capítol es dedica a l'evolució recent dels agents editorials; el segon presenta una visió global de l'edició, oferint, entre d'altres, dades sobre els llibres traduïts, l'edició per llengües, la distribució geogràfica, la concentració de l'oferta i l'evolució dels preus. El tercer capítol presenta dades sobre l'edició per subsectors. A continuació, el quart capítol es dedica a l'edició en d'altres suports i llibres multimèdia i, el darrer, ofereix informació empresarial dels 100 agents editorials que han publicat més llibres al llarg de l'any 2017.

En els propers paràgrafs es recullen els trets principals de l'edició de llibres l'any 2017, a partir de les dades facilitades principalment per l'Agència de l'ISBN.

Els **agents editorials** que varen editar llibres l'any 2017 varen ser 3.032, un 0,2 % més que l'any anterior, essent gairebé el 90 % d'ells de titularitat privada. Com a tret destacable del sector editorial espanyol cal assenyalar la convivència d'un elevat nombre d'agents amb publicacions esporàdiques, d'una vida curta i irregular, amb editors estables amb projectes consolidats. L'any 2017, aproximadament el 65 % dels agents editorials varen publicar menys de 10 títols i només 13 editorials privades varen superar la xifra dels 700 llibres editats per any. L'elevat grau de concentració del mercat editorial ha seguit, doncs, afermant-se l'any 2017, en el qual el 4,9 % dels agents editors varen llançar al mercat el 57,3 % dels llibres.

La **producció**, l'any 2017, va experimentar un creixement del 4,6 % respecte l'any anterior, consolidant-se la tendència positiva iniciada l'any 2014. Quant a les llengües de publicació, el 94,2 % dels llibres es varen editar en llengües d'Espanya, destacant a gran distància l'edició en castellà (84,4 %), seguida de l'edició en català-valencià (12,3 %), i del gallec i basc (amb aproximadament un 2 % cadascuna). Les traduccions, que varen suposar el 21,1 % del total de la producció editorial espanyola, procedeixen en gran part de l'anglès, amb un pes del 51 % l'any 2017.

del total de la producció editorial espanyola, procedeixen en gran part de l'anglès, amb un pes del 51 %, l'any 2017, del conjunt d'obra traduïda.

Pel que fa a l'**edició de llibres en català**, l'any 2017 es varen concedir 9.702 ISBN, xifra que representa un 23,2 % més que l'any anterior. El subsector amb més traduccions va ser el del llibre infantil i juvenil (54,7 %), seguit del de la creació literària (22,8 %); essent l'anglès la llengua més traduïda en ambdós tipus de llibres. Cal destacar que la major part dels llibres en català (86,9 %) varen ser editats per empreses editorials privades, essent la majoria d'elles

(63 %) editorials grans i mitjanes. L'elevat grau de concentració editorial del sector es pot advertir en comprovar que dels 509 agents editors, els 25 (un 5 %) que més varen publicar l'any 2017 representen el 55,4 % dels llibres editats en català.

L'anàlisi per **comunitats autònomes** mostra un any més la forta concentració territorial a Madrid i a Catalunya, que controlen més de la meitat de la producció editorial (63,5 %), amb una participació del 34,2 % en el cas de Catalunya i del 29,3 %, en el cas de Madrid. Aquestes economies de localització conviuen, com s'ha vist en el paràgraf anterior, amb una forta concentració de l'oferta editorial en uns pocs grans editors, que s'ha anat intensificant al llarg dels anys.

Pel que fa al **preu dels llibres**, l'any 2017, el 43,3 % de l'oferta de llibres es va mantenir per sota dels 10 euros per exemplar i el 39 %, entre els 10 i 20 euros per exemplar. El preu mitjà del llibre (18,63 euros) ha seguit la tendència reduccionista d'anys anteriors, disminuint un 5,9 % respecte l'any 2016, amb una evolució diferent depenent del suport. Així, mentre el preu dels llibres en suport paper va augmentar un 1 %, el dels llibres en altres suports va descendir un 23,7 %.

L'anàlisi per **matèries** mostra un increment del 21 % en el cas dels llibres infantils i juvenils, seguit dels de creació literària (18 %), ciència i tecnologia (5,1 %), ciències socials i humanitats (3,8 %) i de temps lliure (3,4 %). S'observa, però, un descens en els llibres de text (27,6 %).

Atenent el tipus de **suport**, dels 89.962 ISBN inscrits l'any 2017, l'edició electrònica va representar el 31,6 % del total de la producció, registrant un increment del 12,7 % respecte l'any anterior. Dins d'aquesta, els llibres digitals, amb un augment del 16,4 % respecte l'any 2016, tenen un pes del 96,8 % en l'edició en altres suports i del 30,6 % en el total de la producció. Dins de l'edició electrònica, els llibres en ePub (44,9 %), pdf (34,9 %), i altres *e-books* (12,3 %) varen representar conjuntament el 92,1 % de l'edició. També en l'edició electrònica hi ha una forta concentració territorial a les comunitats de Catalunya (41,2 %) i Madrid (30,8 %), seguides per Andalusia (11,2 %) i la Comunitat Valenciana (8,3 %). Atenent els diferents subsectors o matèries, l'edició electrònica és més present en els llibres de ciències socials i humanitats (30,7 %), de creació literària (24,1 %) i els científics i tècnics (16,5 %). La llengua de publicació majoritària va ser el castellà (80,3 %) i el percentatge de traduccions va ser del 23,7 %, essent l'anglès (61 %), l'italià (4,6 %), el castellà (3,2 %) i el francès (1,2 %) les llengües amb més traduccions. Pel que fa al preu mitjà de l'edició electrònica, l'any 2017, va ser d'11,01 euros, representant un augment del 6,7 % respecte l'any anterior. Així mateix, cal destacar que el 83,9 % dels editors de llibres electrònics varen publicar també llibres en suport paper, mentre la resta es va limitar exclusivament a l'edició electrònica.

L'estudi proporciona, doncs, una gran quantitat de dades (els annexos ocupen unes 80 pàgines) que ens aproximen a la situació de l'edició espanyola l'any 2017, però també a la seva evolució més recent, i ens permeten veure els efectes de la crisi i la seva recuperació a partir de l'any 2014 en un elevat nombre d'indicadors.

Des d'una perspectiva econòmica del sector, aquesta publicació, principalment centrada en la producció, es complementa amb d'altres com ara el *Comercio interior del libro en España* i el *Comercio exterior del libro en España*.

complementa amb d'altres com ara el *Comercio interior del libro en Espana* i el *Comercio exterior del libro en Espana*, ambdues de la Federaci3n de Gremios de Editores de Espana,[2] o l'*Anuario de estadísticas culturales* del Ministerio de Cultura y Deporte.[3] Mentre la primera proporciona dades sobre el nombre d'ocupats, el volum de facturaci3n segons la dimensi3n de les empreses, el suport utilitzat i el subsector d'activitat, així com informaci3n sobre la integraci3n de les empreses editorials en grups empresarials, la segona proporciona dades sobre la projecci3n internacional de les editorials espanyoles, i indica els principals mercats exteriors del llibre i d'altres publicacions. Per la seva banda, l'*Anuario* ofereix dades de les principals magnituds econ3miques de la indústri editorial, i permet la comparaci3n amb

d'altres indústries culturals. Les dades més recents relatives a l'any 2016 mostren, per exemple, com els «Llibres i la premsa» varen aportar el 0,81 % del PIB total de l'economia i el 32,9 % del PIB cultural, essent la principal indústri cultural del paí.

Totes aquestes fonts, complementàries entre si, posen de relleu com en els darrers anys tot i els reptes als quals ha hagut de fer front el sector editorial (motivats per la crisi econ3mica i el procés de digitalitzaci3n amb totes les seves conseqüències en la cadena de valor) el sector del llibre segueix mantenint la seva fortalesa en el teixit industrial cultural del paí, i constitueix un important motor econ3mic del panorama cultural i el més rellevant pel que fa a la projecci3n internacional de les indústries culturals del paí.

[Anna Villarroya](#)

Professora de la Facultat de Biblioteconomia i Documentaci3n

Nota. Aquesta ressenya es publica simultàniament al [Blok de BiD](#)

[1] Vegeu la ressenya d'una edici3n anterior d'aquest informe en [aquest enllaç](#). [N. de la R.]

[2] En [aquest enllaç](#) podreu accedir als informes esmentats.

[3] Disponibles [en línia](#).

tipus document

[altres treballs](#)

[Butlletí](#)

Blog de l'Escola de Llibreria 2013-

[Facultat d'Informaci3n i Mitjans Audiovisuals – Universitat de Barcelona](#)

[Gremi de Llibreters de Catalunya](#)

Segueix-nos també a:

